

Közintézetek, egyletek.

Külföldi ítélet a nemzeti muzeumról. Vogue volt bécsi francia nagykövét közelebb a budapesti francia konzulhoz írt levelében megemlékezik nemzeti muzeumunkról is, melyet itt jártában megsejmelte. „Az a tudományos elrendezés — ugymond — melyet a magyar muzeumban láttam, az általam látott muzeumok elrendezését mind felülmúlja. Itt a tárgyak úgy vannak felállítva, hogy egyszersmind a haladást is feltüntetik azok készítésében. Más muzeumban megelégszenek azzal, hogy csak egy-egy példányban állítják elő a tárgyakat, ott pedig mindenből egy egész tanulmányt tárnak elénk“.

A felső-magyarországi muzeum-egylet husvét hétfőjén tartá közgyűlését, melyen Schusztér Konstantin kassai püspök választotta meg elnöké. A muzeum örvendetes módon gyarapodik, a miben nagy részük van a fővárosi művészeknek, kik ajándékaikkal szaporítják a műtárgyakat. Ez irányban elismerést érdemlőleg működik a kassai születésű Klimkovicz Ferencz, a pesti állam-gymnázium rajztanára. A nemzeti muzeum három képet és egy szobrot engedett át a felső-magyarországi muzeumnak letétképp. Az átengedett képek: Orlay „Szt. István“, Raphael „Madonna della sede“ (másolat) és gr. Fekete arcképe; a szobor: Mátyás király márvány-mellszobra Ferenczytól.

Mi ujság?

A fejedelmi ezüstmenyegző legünnepiebb látványossága lesz bizonyára az a nagy allegorikus menet, mely Makart híres művész terve szerint sorakozva, vonul végig a Ringen. E menet napja april 24-ike, de ha kellemetlen lesz az idő, elhalasztják későbbre. Magyarországból a törvényhatóságok részéről nem mennek küldöttségek Bécsbe. Az országgyűlés két házán kívül a főváros lesz küldöttség által képviselve. Mind az országgyűlési, mind a fővárosi küldöttség hódoló feliratokat fog átnyújtani. A magyar főpapság számos tagja felutazik, s részt vesznek a fogadalmi templom fölszentelési ünnepélyén. A fölszentelt templomban fogadják ő felségök az egyházi áldást april 24-én délben. Az egyházi szertartásokat Kutsker bécsi érsek teljesíti. Budapest főváros az ezüst lakodalom alkalmából 6000 szegényt fog ingyen vendégségben részesíteni. A polgármester e körülményről azzal értesítette Budapest szegényeit, hogy a ki igényt tart ily megvendégeltetésre, april 20-ikáig jelentkezzen azon kerület előjáróságánál, a hol lakik, ott kiadják neki az ebédjegyet és közlik vele az étkezés helyét és óráját. A vendégség apr. 24-én lesz. Az ünnepi küldöttségek elfogadása már hetfőn megkezdődik a Burgban. Először a közös minisztereket fogadja ő felsége, aztán a magyar és osztrák minisztereket és a magyar országgyűlés küldöttségét, ezt a reichsráth küldöttsége követi. Tisza, Szapáry és b. Kemény miniszterek már szombaton Bécsbe utaznak, mert közös miniszteri tanácskozásokban kell részt venniök. A többi magyar miniszterek vasárnap utaznak föl.

A szász királyi pár és a szász trónörökös e hó 23-án érkeznek Bécsbe, az ünnepélyekre.

A budapest-ferenczvárosi templom fölszentelése lesz a fővárosban a kiválóbb ünnepély az uralkodópár ezüst lakodalmanak napján. Az Ybl terve szerint épült templom egyike a legszebbeknek, s diszével szolgál a fővárosnak, nem is említve saját közvetlen környezetét, melyre újjáalakító hatással bír. A rozant régi templomot lebontották előle, s az így támadt szabad tér diszessé vált az új templom körül emelt kópárkányos terraszok által. Az oda vezető utcákat újra kövezték, a soroksári ut pedig aszfaltot és pompás kövezetet kapott. A templom fölszentelését maga a bibornok-primás végzi e hó 24-én.

A királyi párnak lapunk mai számában közölt arcképei közül a királyé azon szép részmetset után készült, melyet Thán Mórnak az egyetemi könyvtárban legújabb időből való olajfestménye után Doby Jenő metszett művészileg; a királyné arcképe Raab G. legújabb festménye után készült.

József főherczeg és családja az egész nyarat a Margit-szigeten fogja tölteni. A főherczeg intézkedése a sziget alsó részén uszodát is építenek a Dunában, melyet a jövő hó közepén nyitnak meg a közönség használatára.

Emlékérmek. A királyi pár ezüstmenyegzője

alkalmából Singer D. A. budapesti iparos emlékérmeket készített. A bronzféle ércből készült érem egyik oldalán a királyi-pár mellképe oldalrajzban, másik oldalán alkalmi fölírás van. Az érmek különféle nagyságúak, 20, 40, 60 kr és 1 forint 50 krtól kezdve 5 firtig.

A Körös-völgyet is árviz pusztítja. A Fehér- és Fekete-Körös e hó 11-én aggasztó áradásnak indult. Az előbbi Békésmegyében garázdálkodik, s Bodzazugnál több ezer holdnyi területet árasztott el. A Fekete-Körös Aradmegyében garázdálkodik. *Nagy-Zerind* községet e hó 17-én nagy részében elöntötte. A házak legtöbbször össze fog omlani. Az egész környék egy sik tenger. A Körös folyók mentéről is a kétségbeesés kilátása vegyül annyi sok csapás közé!

Szegeden a husvét első napján dühöngött szélvihar nagy károkat okozott az áttört töltések betömésénél megkezdett munkálatoknál. Ujabb baj az is, hogy a Tisza ismét árad, s már szárazra jutott területekre ismét ráfutott a víz. Az esős időjárás miatt sokat kell szenvedni a hajléktalanoknak. A vész idején elmenekültek mind nagyobb számmal térnek vissza, úgy hogy már csak néhány ezerre megy a távol levők száma, azok is olyanok, kiknek hozzátartozói már ott várják a romok közt az apadást. A népkonyhák naponkint jól teljesítik az élelmezést. Hanem a víz még mindig ott van, s meg sem lehet határozni, mikor kezdődhetnek az építkezések. *Trefort* miniszter is meglátogatja közelebb az elpusztult várost, az iskolai ügyek rendezése végett. *Hallottakat* még egyre-másra találnak a romok közt; eddig 70—80 az áldozatok száma s még vagy harminczet keresnek a rokonok.

A király kenyere. Egyik fővárosi hírlap elbeszélése szerint: midőn ő felsége Szegeden volt, ebéd alkalmával nagykörösi kenyeret evett, s azt annyira kitünőnek, s minden eddig evett kenyérnél annyira jobbnak találta, hogy azóta Nagy-Körösről naponta friss kenyér-szállítmány megy Bécsbe a postával, még pedig úgy, hogy a kenyér miatt a posta beosztása is megváltozott. Most Nagy-Körösről anélkül, hogy Budapesten átesomagolnák, direkte Bécsbe lehet küldeni az oda szánt földványokat. Ennek a kenyérnek szállítója csakugyan megérdemli az udvari szállító czímet.

A VI. ker. polgári kör által a szegedi árvizkárosultak javára apr. 16-án rendezett hangverseny szépen sikerült. Az érdekes műsor darabjai között legnagyobb tetszést arattak a Soldosné által énekelt népdalok, Beliczay Gyulának, a hangverseny rendezőjének szerzeményei, Szász Károlynak „Három szó“ című, Szegedről szóló, emelkedett hangú alkalmi költeménye, melyet Felekiné szavalt. Huber K. és tanítványai Haydn B-dúr vonós négyesét adták elé, s ez, valamint Ney éneke, Deutsch Vilmos zongora- s Herman Mariska hegedűjátéka szintén tetszésben részesültek.

Czigány-zenekarok hangversenye a szegediek javára. A fővárosi közönsége husvét első napján olyan zene-előadást hallott, mely ritkítja párját. Thaisz Elek rendőrfőkapitányé volt az ötlet, hogy a fővárosi összes népzenekarok rendezzenek hangversenyt az árvizkárosultak javára. Össze is álltak és 130 főből álló nagy zenekar foglalta el a redout emelvényét, olyan zenekar, melyben a klarinéton kívül nem volt semmi más fuvóhangszer, és nem állt eléjük kappelmeister, a ki egy botoeskával ütötte volna a taktust, hanem minden darabnál egy-egy primás vezette a nagy bandát, hegedült maga is, s a vonó járása, meg a fej mozgatása úgy rendben tartotta a sokféle elemből alakult nagy zenekart, hogy a legnehezebb opera-részletekben (péld. „Tannhäuserben“) sem vétettek egyetlen taktust. Pedig kottába sem nézett senki. Csak a párisi kiállításon járt Berkes zenekara hiányzott. Ott volt azonban vidékről a szegedi zenekar. A született muzsikuskat valóban nagy élvezet volt hallgatni, s erre jóleve számított is a közönség, mert oly tömegben jelent meg, minő hangversenynek még nem jutott. Ember ember hátán szorongott négy óra hosszat. Bámulatos öszhangzattal és erővel játszottak, s a csárdások síró és harsogó hangjaira mindenki izgett-mozgott és szeretett volna tánczra kerekedni. A hangverseny a Rákóczy-indulóval kezdődött, melyet az öreg Bunkó Ferencz vezetett s ugyancsak ő primáskodott a befejező Hunyadi-indulónál, s játszott közben egy Bihari-nótát. Zsáky Lajos, Rácz Pál és fia,

Balázs Kálmán, Bunkó Miklós, Kecskeméti Gyula, Patikárus Miska, Erdélyi Náczi (Szegedről) vezették egyes daraboknál a hatalmas zenekart, vagy játszottak magányos részeket, közbe-közbe pedig Bertók czimbalmozott. A közönség minden egyes részt zajosn megtapsolt. Az általános óhajítás, hogy szövetkezzenek még a népzenekarok máskor is ily hangversenyekre.

Hangverseny New-Yorkban a szegediek javára.

Márczius 30-án tartották meg New-Yorkban a szegediek javára rendezett hangversenyt a zeneakadémiában. A közreműködők közt volt *Gerster Etelka* asszony, ki nagy diadalokat arat az ottani operánál és *Hauck Minnie* k. a. nemzeti színházunknak sokszor szívesen fogadott vendége.

A „New-York Herald“ szerint az óriási nézőtérén sohasem volt még nagyobb és fényesebb közönség. Különösen azon körülménynek, hogy *Gerster Etelka* asszony állott élén azoknak, kik az amerikai néptől nagyobb mérvű segélyezést kértek, tulajdonítandó a hangverseny iránt tanúsított tömeges részvét. A közreműködött híres művészek és a zene- és énekkarok mindent megtettek, hogy az előadás a legfényesebbek egyike legyen. A magánrészeket *Gerster Etelka*, *Rozer Fanny*, *Hauck Minnie*, *Campanilli*, *Galassi* és *Folli* énekeltek. A hangversenyt *Arditi* vezette. Az anyagi siker fényes.

A Deák-siremlék. A bizottság, mely a Deák hamvai fölé emelendő siremlék létesítésével foglalkozik, legutóbbi tanácskozásában megállapította az építési szerződés főbb pontjait. Ezek szerint az építésnek a szerződés napjától számítva két év alatt — ebbencsak a kőműves munka értetik, — a diszítással együtt pedig a harmadik év végére be kell fejeztetnie. Az alapépítést a vállalkozó a szerződés aláírásától számítandó 6 hét alatt betonnal együtt a földszinreig tartozik elvégezni. A bizottság a vállalkozásra több megbízható építési vállalkozót fog föl hívni s az ajánlati határidő május 12-ére tüzetett ki. A holttestnek ideiglenes áthelyezése, építési iroda és kőfaragó hely kijelölése végett javaslatételre *Lipthay Béla* b. elnök és *Gerlóczy Károly* alpolgármester kérték föl, kik ez iránt a közelebbi napokban a helyszínen szemlét tartanak.

Petőfi jellemrajzához közelebb a nemzeti színház kitünő művésznője, *Prielle Kornélia* asszony is fog adatokat szolgáltatni. A költő lobb-nékony természetének jellemzésére ugyanis többi közt azt is emlegetni szokták, hogy miként kérte meg *Prielle Kornéliát* *Petőfi*. Ugyanis egy este bekopogtatott a fiatal színésznőhöz, kezéért esengett és felszólította, menjenek azonnal a józsefvárosi lelkészhez és esküdjenek meg. *Prielle Kornélia* jól tudván, hogy a lelkésznek majd lesz kellő kifogása, el is ment a költővel. Persze a lelkész dispenczáció előmutatása nélkül nem eskette össze a párt, *Petőfi* pedig később semmi további lépést nem tett. Rendesen így beszélnek el *Petőfi* eme vőlegénységét, de a történetnek fele sem igaz. A jeles művésznő, hogy a gyakran fölmerülő ferdítéseknek véget vessen, nyilvánosságra fogja hozni naplójegyzeteinek azt a részét, mely ez eseményre vonatkozik. Ez érdekes közlemény a *Petőfi-társaság* közlönyében a „Koszoru“-ban fog megjelenni.

Gindely Antal, a jeles történetíró Prágából, fővárosunkban idős s a budapesti tudományos intézetekben *Bethlen Gábor* korára nézve kutatásokat tesz.

Aranymenyegző. *Zsoldos Ignác*, nyugalmazott hétszemélyes táblai bíró, husvét másodnapján ünnepelte *Veszprémben* aranymenyegzőjét nejével, született *Soós Katalin* asszonynyal. *Zsoldos Ignác* 1802-ben Pápán született és először orvos akart lenni, de aztán ügyvédi pályára lépett. Az érdemes férfi család ünnepén sokan jelentek meg, üdvözölve a derék házastársat.

Nagy Lajos király halálózási háza. Nagy-Szombatban e hó 13-án leplezték le az emléktáblát azon a házon, melyben Nagy Lajos király meghalt. Az ünnepélyt, mint már említettük, a pozsonyi *Toldy-kör* rendezte. A történelmi nevezetességű ház a sarkantyú-utcában van 282. sz. alatt, benne a király szobája csucsives terem, melyet azótai birtokosai építkezés tekintetében változatlanul hagytak. A szobában jelenleg *Wolf Sámuel* nevű kereskedő lakik. Az ünnepély 10 órakor kezdődött *Vutkovics* pozsonyi tanár emlékbeszédével; ezután a szózat élénklése közben levonták a leplet az emléktábláról. A pozsonyi *Toldy-kör* e kiránuulásakor a hatóságok és egye-